JANUARY
Makugihon

FEBRUARY
Mahigugmaon

MARCH
Matinabangon

APRIL
Matinahuron

MAY
Mahapsay og Malimpyo

JUNE
Maabtik og Musunod sa Hustong Oras

JULY
Maantigo og Maabilidad

AUGUST
Maginhunahunaon para sa Uban

SEPTEMBER
Madaginoton

OCTOBER
Matinud-anon

NOVEMBER
Masaligan

DECEMBER
Maalampuon

Republic of the Philippines
Department of Education
Regional Office IX, Zamboanga Peninsula

6

Zest for Progress
Zeal of Partnership

Filipino

Ika-apat na Markahan – Modyul 5
Nakagagawa ng dayagram ng ugnayang sanhi at bunga ng mga pangyayari/problema/solusyon.
F6PN-IVf-10

Name of Learner: ___________________________

Grade & Section: ___________________________

Name of School: ___________________________

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Glenny S. Balijado
Editor: Ray Krib M. Dago-oc
Tagasuri: Jonard P. Puno And Evelyn A. Mier
Tagaguhit/Tagakuha ng Larawan:
Tagalapat: EPS Florencio R. Caballero, DTE
Tagapamahala: SDS Majarani M. Jacinto, EdD, CESO VI
ASDS Visminda Q. Valde, EdD
ASDS Raymond M. Salvador, EdD, CESE
ASDS Juliet A. Magallanes, EdD
EPS Florencio R. Caballero, DTE
EPS Josephine L. Tomboc, EdD

Alamin

Sa modyul na ito, matututuhan mo ang paggawa ng dayagram ng ugnayang sanhi at bunga ng mga pangyayari /problema /solusyon.

May mga gawain akong inihanda para sa iyo upang mahasa ang iyong kaalaman tungkol dito.

Pagkatapos ng modyul na ito, ikaw ay inaasahang:

- Nakagagawa ng dayagram ng ugnayang sanhi at bunga ng mga pangyayari/problema/solusyon **(F6PN-IVf-10)**

Balikan

Panuto: Suriin ang mga larawan at sabihin ang mga katanungan nito. Isulat ang inyong sagot sa patlang na nakalaan.

Ano ang naging epekto nito sa atin?

____

____

____

Ano ang mangyayari kapag ganito ang ilog?

____

____

____

Kapag nagtatanim ang mga tao ng puno, ano ang magiging epekto?

____

____

Ano ang mangyayari kapag malinis at maraming puno?

____

____

Tuklasin

Panuto: Gamit ang Konsep Map, isulat ang ugnayang sanhi at bunga sa larawan na makikita.

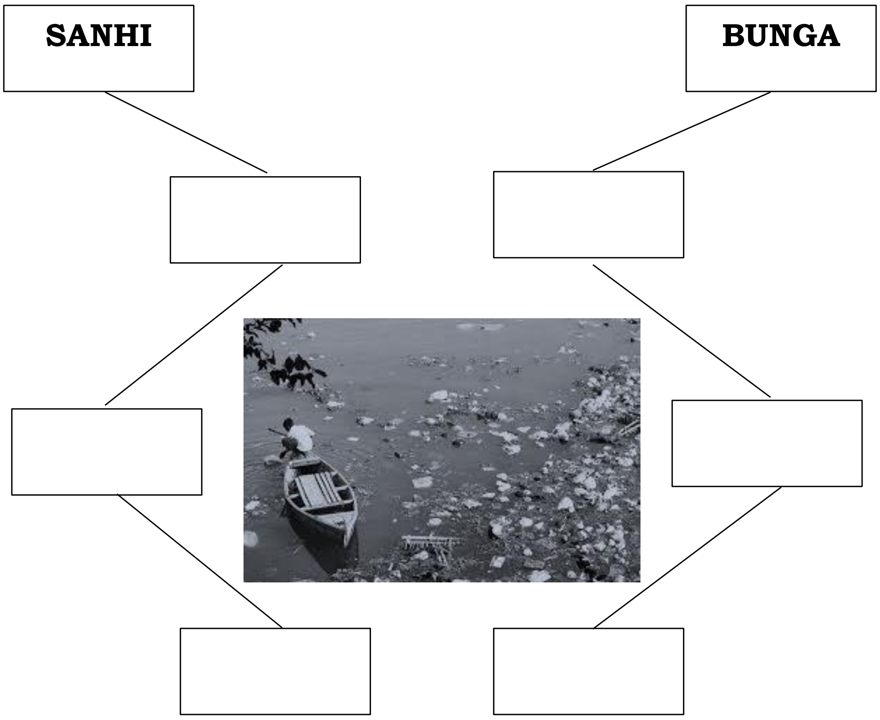

Suriin

Dayagram

Ang kahulugan ng dayagram ay isang larawan or imahe tungkol sa isang bagay.

Isang paglalarawan o guhit para maipakita ang presentasyon
Halimbawa: Venn diagram

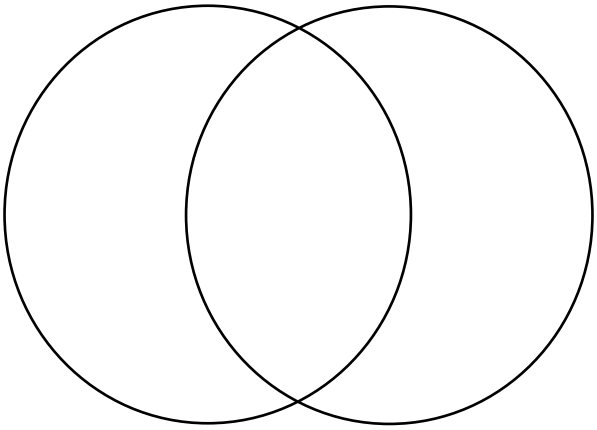

Sanhi

Ang sanhi ay tumutukoy sa pinagmulan o dahilan ng isang pangyayari. Ito ay nagsasabi ng mga kadahilanan ng mga pangyayari.

Bunga

Ang bunga naman ay ang resulta o kinalabasan o dulot ng pangyayari. Ito ang epekto ng kadahilanan ng pangyayari.

Ang dalawang ito ay laging iniuugnay ng dalawa ng sumusunod na hudyat:

- dahil
- kung kaya
- kasi
- sapagkat
- kung
- kapag

Halimbawa

- **Kapag nauuna ang sanhi**
  - Magdamag na umiiyak ang sanggol sa loob ng bahay ***(sanhi)*** kaya hindi nakatulog nang maayos si Aling Ester ***(bunga).***
  - Hindi iningatan ni Totoy ang kanyang cellphone ***(sanhi)*** kaya nasira ito agad ***(bunga).***
  - Dahil nag-aral siyang mabuti ***(sanhi)*** kaya mataas ang nakuha niya sa pagsusulit ***(bunga).***
  - Dahil sa pagtatapon ng basura kung saan-saan ***(sanhi)*** kaya naman nalalason na ang ating kapaligiran ***(bunga).***
  - Labis na pagputol ng mga puno ***(sanhi)*** kaya wala ng sumisipsip sa mga tubig ulan kaya nagkakaroon ng labis na pagbaha ***(bunga).***

- **Kapag nauuna ang bunga**
  - Nalalason ang mga isda sa dagat, at nagkakaroon ng mga baha ***(bunga)*** dahil sa walang displinang pagtatapon ng basura kung saan-saan ***(sanhi).***
  - Nagkamit siya ng iba't ibang karangalan sa kanyang paaralan ***(bunga)*** dahil nag-aaral siyang mabuti ***(sanhi).***
  - Lumubog sa baha ang bayan ng Navotas ***(bunga)*** dahil sa kakulangan ng pagpaplano ng mga nasa katungkulan ***(sanhi).***
  - Di makakain sa labis na kalungkutan at pagdaramdam ang isang lalaki ***(bunga)*** dahil iniwan siya ng kanyang asawa ***(sanhi).***

Pagyamanin

A. Panuto: Isulat sa kahon ang ***sanhi*** sa katumbas na ***bunga*** gamit ang Dayagram.

SANHI	BUNGA
	Muntik malunod si Dennis
	Hindi nagkakasakit si Juan
	Na-late si Noynoy sa kanyang meeting
	Lumaking magalang at mabait si Bruno at Pedro sa
	Nanakit ang kanyang ulo

B. Panuto: Isulat sa kahon ang ***bunga*** sa katumbas na ***sanhi*** gamit ang Dayagram.

sanhi	**bunga**
kaya palaging masikip ang mga daanan sa Maynila	
dahil palaging maikli ang kanyang buhok.	
dahil naturuan ito ng mabuti ni Tommy	
dahil magaling magluto ang kanyag asawa	
dahil mahilig siyang gumastos.	

C. Panuto: Isulat ang ugnayang sanhi at bunga sa "**Organikong Pagsasaka**" gamit ang **Fishbone dayagram**. Sa kaliwang bahagi ng dayagram ay ***sanhi*** at ***bunga*** naman sa kanan.

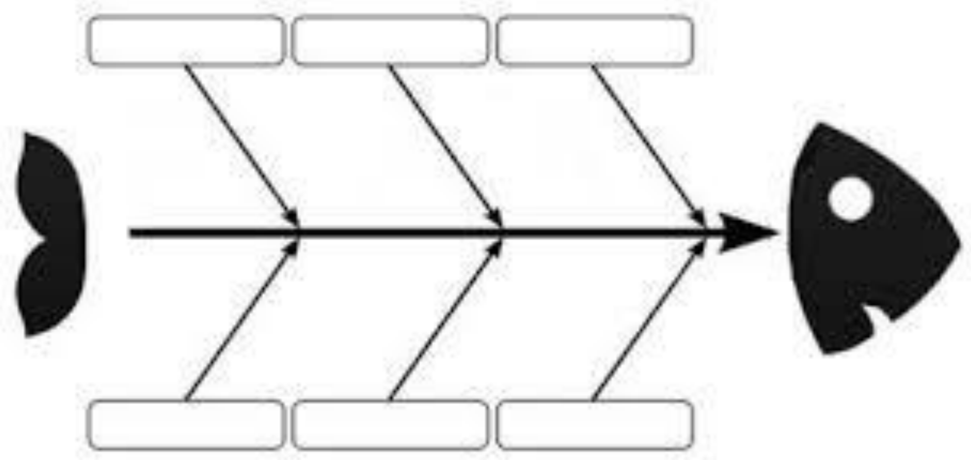

D. Panuto: Gumawa ng Venn Dayagram sa ugnayang sanhi at bunga sa "**Pandemic Covid-19"**

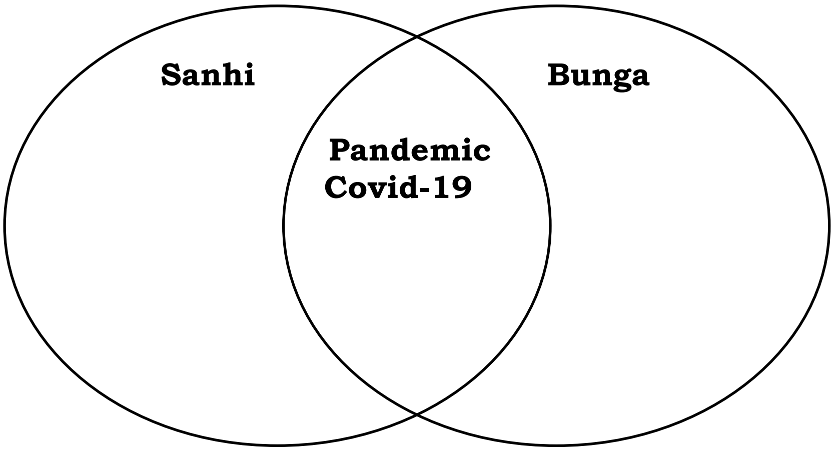

Isaisip

Ang paggawa ng dayagram ay nagbibigay pokus sa isang pangyayari/problema/solusyon upang madali itong maintindihan natin.

Ang dayagram ay nagpapakita ng presentasyon sa usapin para mapalawak at mabilis ang pagbibigay detalye nito.

Maraming dayagram na pwede nating gamitin upang magpakita ng presentasyon, iilan dito ay ang mga sumusunod:

- Venn Dayagram
- Fish bone Dayagram
- Konsep Map Dayagram

Mga hudyat sa pag-uugnay ng sanhi at bunga ay ang mga sumusunod:

- dahil
- kung kaya
- kasi
- sapagkat
- kung
- kapag

Tayahin

Panuto: Basahin nang mabuti ang mga pangungusap at salungguhitan ang sanhi at bilugan naman ang bunga.

1. Si Angelito ay mahilig mag-ipon ng pera kaya nakabili siya ng bagong kotse.
2. Si Andrea ay palaging maaga kung gumising kaya hindi siya nahuhuli sa pagpasok sa eskuwelahan.
3. Magaling mag-gitara si Ben kaya sikat siya sa mga kababaihan.
4. Araw-araw nag-eensayo si Mark sa larong basketbol siya ang naging MVP ng liga.
5. Mahilig kumain ng madami si George, di nagtagal ay hindi na siya magkasya sa kanyang mga damit.
6. Palaging kumakain ng matatamis si Grace kaya nabulok ang kanyang mga ngipin.
7. Palaging absent si Dennis kaya natanggal siya sa kanyang trabaho.

8. Mahilig manood ng telebisyon si Dennis nang malapitan kaya lumabo ang kanyang mata.
9. Nabasa ng ulan si Maria habang pauwi galing sa eskuwelahan kaya nagkasakit siya nang gabing iyon.
10. Mabait si Roberto kaya marami siyang kaibigan.

Karagdagang Gawain

A. Panuto: Isulat ang sanhi at bunga sa ***"Pagbaha sa buong pamayanan"*** gamit ang Venn Diagram.

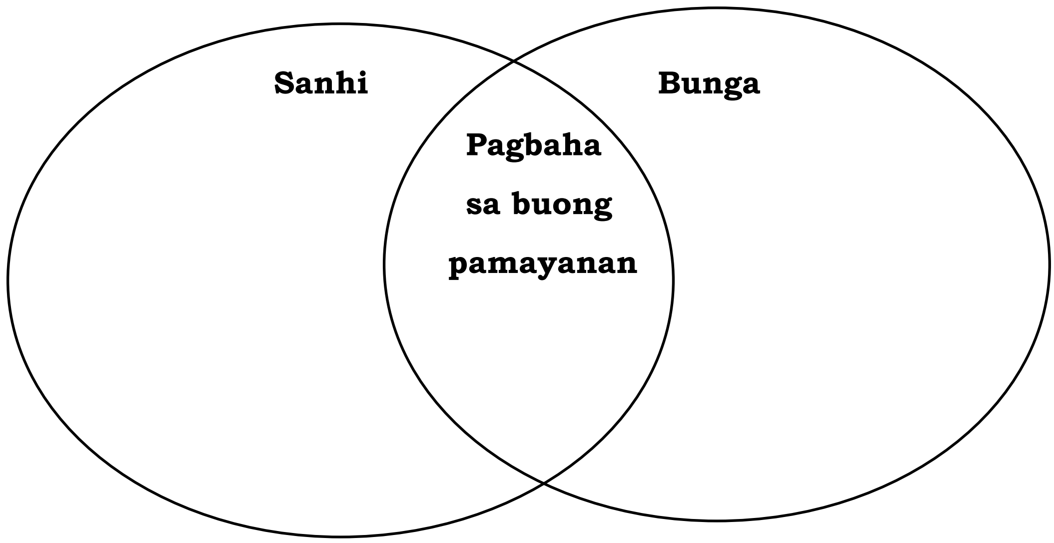

B. Panuto: Gumawa ng konsep map na magpapakita ng sanhi at bunga sa ***"pagputol ng mga puno sa bundok".***

Susi ng Pagwawasto

Balikan: Magkaibang sagot ng mga bata

Ano ang mangyayari kapag malinis at maraming puno?

____

Kapag nagtatanim ang mga tao ng puno, ano ang magiging epekto?

____

Ano ang mangyayari kapag ganito ang ilog?

____

Ano ang naging epekto nito sa atin?

____

____

Tuklasin: Magkaibang sagot ng mga bata

BUNGA

SANHI

Pagyamanin A: Magkaibang sagot ng mga bata

SANHI	BUNGA
	Muntik malunod si Dennis
	Hindi nagkakasakit si Juan
	Na-late si Noynoy sa kanyang meeting
	Lumaking magalang at mabait si Bruno at Pedro sa mga ibang tao
	Nanakit ang kanyang ulo

Pagyamanin B: Magkaibang sagot ng mga bata

sanhi	bunga
kaya palaging masikip ang mga daanan sa Maynila	
dahil palaging maikli ang kanyang buhok.	
dahil naturuan ito ng mabuti ni Tommy	
dahil magaling magluto ang kanyang asawa	
dahil mahilig siyang gumastos.	

Pagyamanin C: Magkaibang sagot ng mga bata.

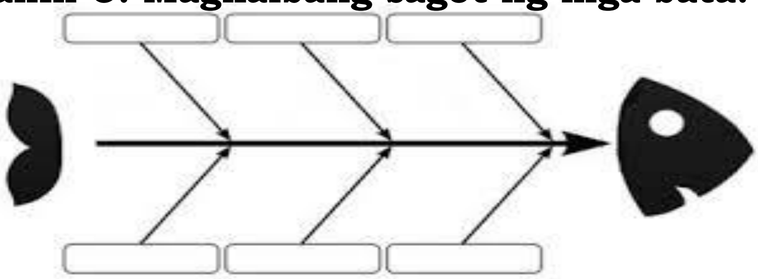

Pagyamanin D: Magkaibang sagot ng mga bata

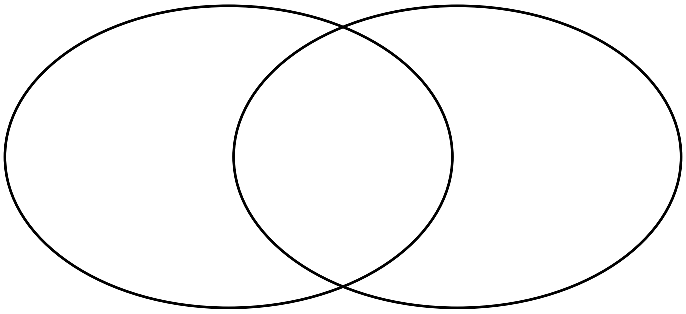

Tayahin

1. Si Angelito ay mahilig mag-ipon ng pera kaya nakabili siya ng bagong kotse.
2. Si Andrea ay palaging maaga magising sa umaga kaya hindi siya nahuhuli sa pagpasok sa eskuwelahan.
3. Magaling mag-gitara si Ben sikat siya sa mga kababaihan.
4. Araw-araw nag eensayo si Mark sa larong basketbol siya ang naging MVP ng liga.
5. Mahilig kumain ng madami si George di nag-tagal ay hindi na siya mag-kasya sa kanyang mga damit.
6. Palaging kumakaen ng matatamis si Grace nabulok ang kanyang mga ngipin.
7. Palaging absent si Dennis natanggal siya sa kanyang trabaho.
8. Mahilig manood ng telebisyon si Dennis ng malapit lumabo ang kanyang mata.
9. Nabasa ng ulan si Maria habang pauwi galing sa eskuwelahan nagkasakit siya nang gabing iyon.
10. Mabait si Roberto kaya marami siyang kaibigan.

Karagdagang Gawain A: Magkaibang sagot ng mga bata

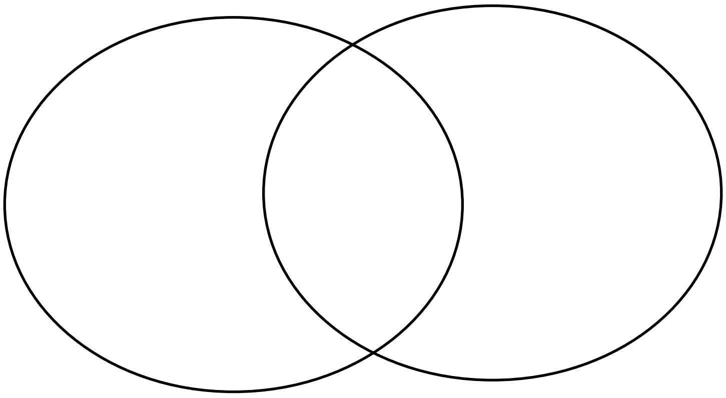

Karagdagang Gawain B: Magkaibang sagot ng mga bata

Region IX: Zamboanga Peninsula Hymn – Our Eden Land

Here the trees and flowers bloom
Here the breezes gently Blow,
Here the birds sing Merrily,
The liberty forever Stays,

Here the Badjaos roam the seas
Here the Samals live in peace
Here the Tausogs thrive so free
With the Yakans in unity

Gallant men And Ladies fair
Linger with love and care
Golden beams of sunrise and sunset
Are visions you'll never forget
Oh! That's Region IX

Hardworking people Abound,
Every valleys and Dale
Zamboangueños, Tagalogs, Bicolanos,
Cebuanos, Ilocanos, Subanons, Boholanos, Ilongos,
All of them are proud and true

The Footprints Prayer

One night I had a dream. I dreamed that I was walking along the beach with the LORD.

In the beach, there were two (2) sets of footprints – one belong to me and the other to the LORD.

Then, later, after a long walk, I noticed only one set of footprints.

"And I ask the LORD. Why? Why? Why did you leave me when I am sad and helpless?"

And the LORD replied "My son, My son, I have never left you. There was only one (1) set of footprints in the sand, because it was then that I

Trees by Joyce Kilmer

I think that I shall never see
A poem lovely as a tree.

A tree whose hungry mouth is prest
Against the earth's sweet flowing breast;

A tree that looks at God all day,
And lifts her leafy arms to pray;

A tree that may in Summer wear
A nest of robins in her hair;

Upon whose bosom snow has lain;
Who intimately lives with rain.